

Datum
2020-12-28

Diarienummer
Af-2020/0075 5687

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande: Kompletterande promemoria till betänkandet *En långsiktigt hållbar migrationspolitik* (SOU 2020:54)

Arbetsförmedlingen har ombetts att yttra sig över Migrationskommitténs kompletterande promemoria till betänkandet *En långsiktigt hållbar migrationspolitik*. Såsom vid yttrandet Arbetsförmedlingen lämnade till betänkandet (Dnr Af-2020/0053 9559) så kommenteras endast det som bedöms beröra myndighetens verksamhet.

Sammanfattning

Migrationskommittén har haft i uppdrag att lämna ett betänkande på en framtida långsiktigt hållbar migrationspolitik. Utgångspunkten är att den framtida migrationspolitiken ska vara human, rättssäker och effektiv. Kommittén har valt att lämna en kompletterande promemoria till betänkandet som lämnades in den 15 september 2020.

Migrationskommittén vill genom den kompletterande promemorian skapa utrymme för en hållbar migrationspolitik i de fall betänkandet skulle kunna leda till orimliga konsekvenser för den enskilde.

Kommittén vill öppna upp för *uppehållstillstånd på grund av anknytning i vissa fall* genom att uppehållstillstånd ska kunna beviljas även en individ som har för avsikt att inleda ett samboförhållande med en individ som erhållit ett tidsbegränsat uppehållstillstånd (avsnitt 4.1). Kommittén föreslår även ett *undantag från försörjningskravet vid anhöriginvandring för kvotflyktingar* för att hålla ihop familjer och motverka familjesplittring (avsnitt 4.2). Vidare så vill Migrationskommittén komplettera med förslag om *uppehållstillstånd på grund av humanitära skäl*. Kommittén föreslår bland annat att *vuxna som fått särskild anknytning till Sverige ska kunna beviljas uppehållstillstånd om omständigheterna är särskilt ömmande*.

Datum
2020-12-28

Om omständigheterna är särskilt ömmande antas inte kunna regleras i detalj i lag eller genom förarbetsuttalanden utan ska istället ske genom en samlad bedömning i varje enskilt fall (avsnitt 4.3).

Arbetsförmedlingen lämnar nedan synpunkter som berör avsnitt 4.1, 4.2 samt 4.3.

Kapitel 4

Förslag: *4.1 Uppehållstillstånd på grund av anknytning i vissa fall (s. 11)*

”Uppehållstillstånd ska kunna beviljas en utlänning som har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande med en person som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1 eller 6 § enligt 12 kap. 18 § utlänningslagen och som har välgrundade utsikter att beviljas varaktigt uppehållstillstånd, om förhållandet framstår som seriöst och har etablerats redan i hemlandet och inte heller särskilda skäl talar mot att tillstånd ges. Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla för samma tid som uppehållstillståndet för anknytningspersonen”.

Arbetsförmedlingen lyfter nedan de utmaningar som kan komma att följa med förslaget samt ytterligare kommentarer.

Arbetsförmedlingen har i sitt yttrande (Dnr Af-2020/0053 9559) påpekat de risker som tidsbegränsade uppehållstillstånd medför. Bland annat framhöll myndigheten de utmaningar kopplade till jämställdhet och utrikesfödda kvinnors deltagande i etableringsinsatser (Dnr Af-2018/0011 5157) som tidsbegränsade uppehållstillstånd innebär. Myndigheten lyfte även fram ett förändrat behov av utökade kontroller av rätten att arbeta och vistas i Sverige. Det är av vikt att Arbetsförmedlingen såväl som andra myndigheter ges rättsliga förutsättningar att på ett effektivt och rättssäkert vis kunna inhämta och behandla uppgifter för att undvika felaktiga beslut och utbetalningar.

Arbetsförmedlingen bedömer att förslaget, utöver de risker som myndigheten tidigare pekat på, är rimligt med utgångspunkt i den föreslagna nya ordningen med i huvudsak tidsbegränsade uppehållstillstånd. Det kompletterande förslaget med möjlighet till tidsbegränsat uppehållstillstånd för anhöriga kan bidra till att undanröja oro och stress och underlätta för sökandes möjligheter att tillgodogöra sig de stöd och insatser som Arbetsförmedlingen beviljar vilket i sin tur kan komma att leda till en snabbare etablering på den svenska arbetsmarknaden.

Datum
2020-12-28

Förslag: 4.2 Undantag från försörjningskravet vid anhöriginvandring för kvotflyktingar (s. 13)

”När det gäller uppehållstillstånd på grund av anknytning till kvotflykting, ska försörjningskravet i 5 kap. 3 b § utlänningslagen endast gälla om ansökan om uppehållstillstånd görs senare än tre månader efter anknytningspersonens inresa i Sverige, om familjeåterförening är möjlig i ett land utanför EU som familjen har särskild anknytning till, eller om utlännings- och anknytningspersonen inte har sammanbott utomlands en längre tid och det inte heller på annat sätt står klart att förhållandet är väl etablerat”.

Arbetsförmedlingen vill påminna om de synpunkter som myndigheten lämnade i sitt yttrande (Dnr Af-2020/0053 9559) som berör försörjningskravet. Myndigheten undrade då om försörjningskravet även innefattar inkomster från arbetslöshetsersättningen och lyfte behovet av ett förtydligande i frågan.

Förslag: 4.3 Upphållstillstånd på grund av humanitära skäl (s. 14)

”I bestämmelsen om uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter ska det anges dels att barn får beviljas uppehållstillstånd om omständigheterna är särskilt ömmande, dels att detsamma ska gälla för en vuxen person som har vistats i Sverige med uppehållstillstånd och under den tiden fått en särskild anknytning till Sverige. Vid bedömningen av om det finns en särskild anknytning får även sådan anknytning beaktas som har uppstått under tiden mellan att ansökan om asyl gavs in och att uppehållstillstånd beviljas.”

Arbetsförmedlingen har i sitt yttrande (Dnr Af-2020/0053 9559) lyft de risker som myndigheten ser med tidsbegränsade uppehållstillstånd (se kommentarer under 4.1). För övrigt bedömer Arbetsförmedlingen att förslaget om uppehållstillstånd på grund av humanitära skäl är rimligt, framförallt när det gäller att ta hänsyn till individens etablering på arbetsmarknaden, kopplat till begreppet särskild anknytning.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Maria Mindhammar
generaldirektör

Evelina D'Arrò
Verksamhetssamordnare

Datum
2020-12-28

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Maria Mindhammar. Ärendet har föredragits av verksamhetssamordnare Evelina D'Arrò. I den slutliga handläggningen av ärendet har även biträdande rättschef Gunilla Åberg Ekstedt och enhetscheferna Tonje Broby samt Johannes Kotsakidis deltagit.

Beslutet fastställs digitalt i Diariet och saknar därför namnunderskrifter.